ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an.....	8 $ 00	Un an.....	10 $ 00
Six mois...	5 00	Six mois..	6 00

Annonces Légales
0 $ 25 la ligne de 6 points sur justifications de 0 cicéros quelle que soit la page

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ HAI SỐ 297
Ngày thứ tư
10 Juin 1925

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐỊNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

BẢO QUÁN
71, đường Mac Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 224

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	8 $ 00	Một năm...	10 $ 00
Nửa năm...	5 00	Nửa năm...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ để gởi
M. NGUYỄN-KIM-ĐỊNH

Bao báo về việc buôn bán hay là việc gì cần thương nghị trước.

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE INDOCHINE
N° 3759

HỌC ĐỂ LÀM GÌ ?

Câu hỏi : học để làm gì đã cũ rích, trên các báo chương trong Nam ngoài Bắc đã thường có câu hỏi ấy, tôi đây cũng đã tự nhận câu hỏi ấy cũ mèm mà chư độc giả cũng đã biết rằng câu hỏi ấy là câu nếp, nhưng hèn tôi thiết tưởng rằng câu hỏi ấy cũng như tiếng chuông nọ, nghe đi nghe lại cũng bao nhiêu thanh âm, cũng như cậu kinh kia đọc đi đọc lại cũng thấy bao nhiêu chữ nghĩa, nhưng thiết tưởng rằng mỗi khi đánh lại một tiếng chuông, đọc lại một câu kinh cũng có thể cảnh tỉnh được ít nhiều. Vì vậy cho nên tôi cũng không ngại ngùng hỏi lại một lần nữa : « *Học để làm gì* » ? Hỏi như vậy thì ai lại không đáp lại một cách tự nhiên rằng học để làm quan, học để kiếm ăn.

Ừ thật vậy, cái nghề làm quan sướng thật, ai lại không muốn, sống phải ăn là lẽ tự nhiên ai lại không ưa, chính tôi lúc còn nhỏ cũng thường trầm trồ với người ta rằng chí muốn làm quan thôi. Đêm ngày tôi chỉ thấy nào ô-tô, nào độc-mã, nào vợ cả, nào hầu non, nào đai ngọc mũ vàng, nào quyền cao tước trọng, nào kêu một tiếng năm bảy người dạ, nạt một tiếng năm bảy người run ; cái tấn tuồng làm quan và cái tấn tuồng sung sướng nó cứ liên tiếp nhau, chiếu trước mắt hèn tôi làm cho tôi lạc phách mê hồn. Hễ nhắm mắt lại là thấy mình đang đóng vai tuồng ấy.

Có ông nào đến nhà hỏi đến tôi, học sau làm gì ? thì tôi đáp ngay một câu rằng : con học để sau làm như mấy ông mặc áo rộng xanh lên sử xuống tòa kia mà, con học để sau ăn thủ-chỉ làng chứ gì. Làm ông khách cũng đồng khi với tôi đoán rằng tôi nhỏ mà đã có khiếu lớn chắc sau làm quan to. Bây giờ nghĩ lại mà buồn cười quá. Khiếu lớn ! khiếu lớn mà thích mặc áo rộng xanh lên phủ xuống tòa, khiếu lớn mà muốn ăn thủ chỉ làng ! (chức thủ chỉ cũng như chức hương-cả vậy) cũng nên gớm cho cái khiếu lớn ấy ! ! Không phải làm quan là không quí. Làm quan cho xứng mặt quan thì có gì bằng. Nhưng chán thay ! phần nhiều quan lại là sâu mọt dân, chứ thanh liêm có ai mà thiết đến !

Học để làm quan, làm quan để chặc lột dân, bắt nạt dân, hống hách những kẻ thua mình. Đạt được cái mục đích ấy là hết học ; thế là công - thành danh toại, bây giờ chỉ vụ lương bổng cho nhiều, phẩm tước cho cao, hầu năm bảy ả, vàng năm bảy rương, có đủ là xong. Vì muốn vào trong cuộc đời sung sướng ấy nên hèn tôi ngày nào cũng ngồi cầm cục học thuộc lòng những bài văn hay hòng sau ra thi may trúng bài thì bỏn trọn cả bài. Một hôm nghiêm phụ tôi đến hỏi hèn tôi rằng con học thuộc bài ấy để làm gì ? — Thưa cha con học để đi thi ! Nghiêm phụ tôi lấy làm ngạc nhiên, thở ra một tiếng rồi nói rằng : « Nào, chu có cho con học để đi thi đâu ? Cha cho con học bấy lâu nay là cốt cho con biết chữ tu thân, tề gia ; cha mong cho con ngày sau nên một người đàng mặt làm người chớ cha nào có muốn cho con ngày sau làm một cái máy lưu thanh, một cái máy viết chữ, một cái bàn ép thịt hay là một cái túi đựng cơm đâu ! Cha cho con học là muốn con đánh đổ thằng giặc ngu ở trong mình con chớ *học để kiếm gạo* thì cha không chú ý đến.

Cho con học để đậu bằng nọ bằng kia, sau ra làm ông nầy bà khác hoặc để làm một kẻ sanh nhai thì cũng là thường tình. Đã biết rằng trên thế giới nầy không ai là người không ăn mà sống mà cũng không ai ngồi nhìn đói nói chuyện đời nhưng nếu làm người mà chỉ có một cái mục đích ích thân phi gia, nói rỏ ra là cái mục đích kiếm gạo thì cũng để tiện lắm !

Nói rằng học để kiếm ăn thì làm nghề gì kiếm ăn không được hà tất phải học ; nói rằng học để sau làm quan thì mười người đi học chưa dễ đã làm quan được cả mười. Không con à, cha cho con đi học là cốt cho con học để phá được ngu, học để làm người đối với trời đất, với kẻ tiền bối, hậu sanh, làm con đối với cha, làm dân đối với nước, làm chồng đối với vợ, làm anh đối với em, làm bậu bạn đối với nhau, làm học trò đối với thầy, nói tóm lại là học để rõ đạo làm người vậy. Này con, làm người mà không lập chí cho cao thượng, không chịu tri chân đứng vững để *ngọn sóng thời - thế* nó cuộng đi như một lẽ củi rều kia thì rõ tầm thường quá ! Phải nên tri chí đeo đuổi theo mục đích mình, dầu trăm cay ngàn đắng ba chìm bảy nổi, muôn sự khó khăn đi nữa cũng không có thể ngăn trở mình được, chớ đừng có như ai nửa đường thối lui, thuận chịu theo gió, dọc chịu dọc, ngang chịu ngang để cho thời thế uốn vặn được mình. Làm người mà không biết xét đoán, suy nghĩ, chỉ thuận chịu theo gió hoặc thấy sao làm vậy thì không hơn chi, mà cũng không khác chi con khỉ không lông đeo mặt nạ làm ông tổ loài người (1) cũng đánh áo mang giày đeo vỏ văn minh mà nhảy cho rộn trận sân khấu ! Cái sướng của những kẻ ấy tuy rằng có dài hơn hoặc nhiều hơn con khỉ kia trong lúc đóng tuồng trong rạp xiếc, nhưng than ôi ! Khi tử hậu, chung qui chỉ được cái tiếng con khỉ chết mà thôi. Con bây giờ, tuổi còn trẻ, tai con nghe chưa được xa, mắt con thấy chưa được rộng, con thấy ngay trước mắt con có con đường rộng rãi, con tưởng khi con được bước chơn vào thì con sẽ ngửi được không khí thơm tho, đi đứng tự do, nhưng không ! con đường ấy nó gạt mắt con, nó chỉ có một cái bề ngoài đó mà thôi, chớ trong thì đầy những gai gốc, những mùi tanh hôi thối. Cha là người trời đất đã giao phó cho cái phần việc chỉ đường cho con cho nên cha mới khuyên con như thế. Học cho thuộc bài, thuộc bài để thi, thi để làm quan, làm quan để có nhiều tiền, có nhiều tiền để ăn no, mặc sướng, lên ngựa, xuống xe, châu ôi ! sự học chỉ có bấy nhiêu thì còn mong gì nữa ! Con ơi, học là cốt để phá ngu, để vở được những sự bí mật của trời đất và để tìm lấy cái thú thanh cao, khỏi bị con ma vật dục nó đè nén, chớ không phải là để tìm kế sanh nhai. Nghiêm phụ tôi lại dặn rằng : sự học là nước tưới cho hột trí - tưởng, đâm chồi nức nhánh, trổ hoa, kết quả, chớ sự học không phải là mấy đức ra trí - tưởng được, con hãy gẫm mà suy nghĩ, làm nô lệ cho sách vở cũng không nên. »

Tôi nghe được những lời gia huấn ấy thì những sự ao ước của tôi lần lần biến mất. Từ lúc ấy đến sau cái ma lực của cái dây bằng, của cái mộc ký không làm cho tôi bồn chồn nóng nức như xưa mà sự học của tôi cũng nhờ đó mà càng ngày càng tấn. Tôi chưa dám chắc rằng những lời gia huấn trên kia là một bài học cho những bạn thiếu niên bây giờ nhưng tưởng đáp lại câu hỏi « học để làm gì » thì cũng không đến nỗi đường đột và hàn hạ như câu « học để kiếm ăn » mà phần nhiều những kẻ làm cha mẹ thường nói, vậy mong rằng những kẻ đi học sau nầy sẽ tìm được con đường chánh của sự học không lầm lạc như người xưa. Mà muốn cho khỏi lầm đường thì tôi thiết tưởng những kẻ làm cha mẹ nên cho con nghiền-ngẫm quốc-văn.

SONG-HƯƠNG

(1) Một nhà Bác học kia nói rằng tổ tông loài người là loài khỉ.

VĂN NỮ-GIỚI

MỘT THIÊN TUYỆT BÚT

BỨC THƠ LÂM-NỮ-SĨ TRUNG-HOA

(Tiếp theo)

VIII

Thiếp vẫn vâng lời dạy dỗ, vả thiếp cũng mừng được một bà gia đoan chánh như vậy, đời nầy tưởng cũng ít ai.

Ngày tháng như tên, mới đó mà đã trải qua một tháng rồi ! Khúc ly-ca dục người chia cách, mấy hàng dương-liễu, khiến kẻ đeo sầu. Chồng thiếp năm ấy dẫn làm thầy trong một trường học ở tỉnh kia, vì gặp cảnh nghèo phải ly muôn dặm vậy. Trước khi đi, chồng thiếp cố năng nỉ mà nói với thiếp rằng : « Nay tôi gần đi xa, nên tôi xin lỗi đôi lời, vì tôi nghèo nên lụy đến mình, thiệt lòng tôi không nỡ, nhưng mẹ mình yên lòng chịu được, thì tôi khỏi lo, chỉ lo một nỗi mẹ già, tánh cần kiệm mà hay gay gắt, đôi ta mà kết cấu cùng nhau, thiệt mẹ già không muốn, song vì quá thương tôi mà phải chịu theo ý. Vậy sau khi tôi vắng mặt, mình phải thuận thảo ý mẹ, chớ nên chọc giận bà già, phòng khi tiếng nọ tiếng kia, thì ta khó mà giải phân cho đặng, mình hãy nhớ lấy nghe. »

Thiếp nghe vậy, thiếp cười, chồng thiếp quá lo. Chồng thiếp lại nói rằng : « Mình không nghe lời tôi thì họa liền tới vậy. » Chồng thiếp nói dứt lời thì sắc mặt không vui, thiếp mới sợ, nghĩ như bà gia thiếp « cũng cũ chỗ chua cay mà ta không [illegible] Thiếp mới nói lại với chồng thiếp rằng : lời dặn của mình, thiếp xin ghi nhớ.

Giấc điệp đang nồng, tiếng gà đã gáy, lúc bấy giờ là lúc chồng thiếp bắt tay thiếp mà từ giã bước chơn ra khỏi cửa phòng vậy. Chồng thiếp chỉ lấy đôi tròng nước mắt lưng léo mà ngó thiếp, hình như muốn nói lại thôi, tỏ dấu ra cho thiếp biết rằng có một cái tình lưu luyến không nỡ dời chơn ; còn thiếp chỉ nói được một lời trân trọng, thiếp muốn khóc đặng tỏ ý với chồng thiếp, mà khóc không ra, ở cái nước mắt của thiếp còn để dành lại mà chờ ngày sau chăng ? Từ ấy đến nay, cái suối nước mắt của thiếp, thiếp không khươi đến nữa ; vì thiếp đã từng trải qua cay đắng nhiều phen, nay cái ly biệt tầm thường như thế, sao thiếp dám cho là khổ tâm.

Chồng thiếp đi rồi thì bà gia nói với thiếp rằng : Thằng Bi-Phụng ra đi mà ngài ngùi, là vì nó thương con, mà con lại như thường thiệt là giỏi. Ôi thôi, phân nhau dễ lắm, gặp lại khó thay, nhưng mà lúc bấy giờ thiếp như ở trong giấc chiêm-bao, làm sao mà biết được.

Chồng thiếp đi rồi, thì bà gia thiếp ở với thiếp càng ngày càng cay nghiệt, thiếp nhớ lại mấy lời chồng thiếp khuyên thiếp, dặn thiếp, lúc ra đi, thì thiệt là không sai một mảy.

Lúc trước thì bà gia thiếp ở với thiếp cũng có đôi điều gay gắt, song vì trước mặt chồng thiếp, thì cũng chưa đến nỗi gì, đến nay con trở đi khỏi nhà rồi, thì bao nhiêu sự thương nhớ con, phiền muộn bực bội, bà đổ hết cả tính thần vào trên mình thiếp, như tưởng bà nói rằng : nếu không cưới con dâu nầy, thì chi cho đến đổi con ta phải vì nghèo khổ mà đi xa ; ban đầu thì bà còn dằng lòng mà nhẫn nhịn, kế đến quen rồi cũng nhằng, thiết mới làm như lửa đỏ như dầu sôi, như sấm vang, như chớp dậy, như mưa gió tan tành ; thiếp muốn chịu lòng, thì không một phút nào thấy có sắc vui mà thưa đi bẩm lại, thiếp muốn thú tội, thì không biết nói ra tội gì, thiệt thiếp không ngờ cái bà từ mẫu nầy mà hóa ra nóng nỗi ấy !

Than ôi, thiếp thiệt chẳng may, gặp một bà gia như vậy, thiếp chẳng biết thờ nào mà làm nổi một trang khuê-phụ như người. Bà gia thiếp có ba tánh, một là ưa sạch, hai là ưa lo, ba là ưa ngờ, ba cái tánh đó, thức tốt hay là đức xấu, thiếp chưa tầm biết, thiếp chỉ biết rằng cái tánh thiếp mới được tự [illegible] phải rằng buộc vào trong ba cái điều đó, rồi phải bước vào trong cái khổ cảnh, như một người có tội kia còi giam đó mà chưa đem ra xử tử vậy.

VIÊN-TIỂU-THƠ, dịch.

(Còn nữa)

Lời yêu thiết ngỏ cùng độc-giả chư-tôn

Chư tôn có lòng lót nhận xem tờ báo ấy là ơn, còn việc trả tiền đặng sốt sắn ấy là nghĩa. Làm người mà xử trọn ơn nghĩa thì trên thế nầy còn gì quí hóa bằng. Vậy kính xin quí vị — hoặc mới mua, hoặc mua cũ mà hết năm đã lâu — hễ có giấy nhà thơ mới đòi tiền, hoặc có người đến trình biên lai mà thâu, sẵn lòng cho số bạc thì bổn báo rất thâm cảm thạnh tình.

Đã giúp, giúp nhau cho trọn nghĩa
Đồng-bào ta vẫn sẵn lòng nhơn
Vậy xin gởi đóng cho mau với
Bổn quán đồng nhân rất cảm ơn.

B. Q.

CÁI HẠNH PHÚC CỦA BỌN MUA

GÁNH BÁN BUNG TẠI CHỢ AN TRƯỜNG

Cái mối lợi góp tiền chỏ tới bọn Chà-và đã độc chiếm thuở nay. Từ thành-thị chí chợ quê mùa, không chợ nào mà sót lọ nồi tới thủ lợi.

Chợ An-trường là một chợ nhỏ mua bán không bao nhiêu, mà chúng nó cũng tìm tới chiếm lợi hơn mười năm nay rồi, mản đừa nầy thay đừa khác, toàn là bọn hão-quái ; không Annam nào dám xen vào mà đấu giá cạnh với chúng nó. Chúng nó dám đấu cao, cho nên mỗi lần đấu là mỗi lần được.

Tại sao mà chúng nó dám đấu cao giá, Annam ta nhiều người cũng gan ruột mà không theo chúng nó cho đến cùng ? — Vì nếu tranh với chúng nó cho đến cùng thì giá phải mắc rồi thì không nở ra miếng cộc-cằng, chưởi bới, đánh vả, giựt thúng rổ như chúng nó mà góp cho được lợi. Vậy nên bỏ xụi cho chúng nó hưởng trọn.

Chúng nó nhờ đấu cao mà được, thì cũng trời kệ chúng nó, chẳng phải chi là giỏi, chẳng cang gì mà lo ; có một đều tệ nầy đáng buồn đáng tức, đáng thương hại cho kẻ nghèo đi mua gánh bán bưng, là : *Sao mà Chà-và được góp quá luật của Nhà nước định ??? Ai bảo ai xui chúng nó đấu cao giá rồi xẻ da mổ mặt Annam ?*

Chúng nó đã chán biết luật lệ góp mỗi thước vuôn bao nhiêu, mỗi thúng mấy chục litres bao nhiêu ; đã tiên liệu việc mua bán, việc lời lỗ của chợ nó muốn mua đó rồi chở. Sao chúng nó dám đấu cho thật cao, quyết bỏ những luật lệ đã định, góp theo luật nào mà được lợi cho chúng nó thì chúng nó góp. Chúng nó cũng biết trước, nếu hương chức làm đầu trong chợ mà ngăn cấm nhậc nhiệm thì vô việc góp quá luật chúng nó cũng phải bỏ phải tuân theo, phải chịu thiệt hại.

Biết vậy mà sao chúng nó dám đấu cao giá ? Có phải nó khi hương chức làm đầu trong một chợ dễ như cari không ? Chúng nó cũng biết sợ lỗ biết kiếm lời, lẽ nào dám đem tiền mà mua sự lỗ là bao giờ. Chúng nó vẫn biết hơi đồng của chúng nó rất mạnh hơi cari rất nồng, hễ bay qua mũi anh nào thì anh đó phải mọp cho nên mới dám chẩo ý hoành hành không kể ai là ai như vậy.

Chợ An trường mấy năm trước mỗi người mua gánh bán bưng đều phải mang gói ấn đã nói trên đây nặng trĩu trịu mà cũng phải bớp bụng chịu vì chức việc làm đầu trong chợ bị điên cari nên không biết chữ đọc luật mà dạy góp.

Nói cho phải năm nay có M. Xền ra làm chức Hương Thị biết rõ các việc đã nói trên đây, lợi cho mình thì ít mà hại cho người thì nhiều ; bắt quá vị ban đầu là cari, kế đó rượu trà rồi năm ba đồng bạc có chi mà gọi là lợi mà hại một năm cho người mua bán phải góp quá năm bảy theo luật.

Bởi vậy bữa 30 Mai 1925 Hương-Thị cầm luật góp tiền chỏ ra chợ, đi dài theo từ người mà dạy phải góp bao nhiêu, mỗi môn đáng góp 2 su dạy góp cho nó 3 su, môn 3 su dạy góp 4 su. Như vậy mà cũng còn rẻ bằng năm sáu lần mấy khi trước.

Vậy thì cái góp mấc đó một năm tính có gần bạc ngàn phải chơi !

Nếu M. Xền được sốt sắng như vậy luôn, thì mỗi người mua bán được thong thoả khỏi lo lọ nồi bụt mán, khỏi cái ách áp chế của bọn hão quái, vậy thì ai là người không biết cái ân nghĩa ấy.

Làm phải như vậy mà không nên, làm ít ! Làm mà thiên hạ phục tình, làm mà trăm người đều phải chịu ơn, thì còn làm gì mà hơn !

Tôi không phải là người mang ách, lọ nồi, cũng không phải làng, không phải lính, mà phải nói phải khen, nhưng việc đáng khen không khen sao cho phải.

Tôi xin Hương thị cứ một mực vững vàng theo đường ngay lẽ chánh mà đi tới cùng.

Tôi có nghe phong phanh rằng : có một đừa lỡ mũi dính cari nó hăm dọa chi đó, nếu có vậy thì nó là con ruồi xanh, biểu trẻ lấy chổi đập nó cũng đủ chết cang gì mà phải sợ.

« Viết tới đây muốn quăng viết, sao Tạo vật sanh chi con thú mà đội lốt người như vậy. Giận quá tức quá. »

À còn bữa Hương thị đi dạy đờn bà góp, gần tang chợ có chú Th. làm chức phó Hương - quản (nhỉ) (Phó Hương-quản mà còn nhỉ nữa) ra đứng chống nạnh hai quay giữa chợ ; thằng Chà bị góp tiền chỏ không đặng đứng lơ láo, thấy cậu Hương-quản đứng vắt hất mặt dòm vô chợ, lọ-nồi ta lết lại nói xầm xì chi đó ; coi bộ muốn thọa nghệ cho anh ta, nên bộ anh ta dão ý, lại móc trong túi ra hai cái biển Chà đổi su, song Chà bị góp không đặng su đưa mà đổi, tốt dây chạy vào tiệm đổi đem ra đưa hai tay cho cậu, « xin cậu phải biết như mấy bữa khác, đổi một cắt tám su chớ không có chạy lính quỳnh đi đổi giùm vậy đâu ».

Cậu lấy su bỏ túi đi vô coi bộ hân hoan dữ. Thấy tức cười lộn ớc chưa ; việc bổn phận của người ta thì để cho người ta làm, người ta làm phải, có ích, có lợi cho nòi giống mình ; mình cũng hương chức có một phần cang dự vào đó, lẽ thì mình chung lo với hương-thị, lại ra đứng nghênh mặt cho Chà bợ đở làm gì ? Mượn nó đổi su làm gì ? Mình không biết đổi hay sao ? Nói chuyện nhỏ nhỏ với nó làm chi ? Cho nó lớn cai, cho nó lấy thế đi hăm dọa đờn bà quê mùa phải không ?

Đúng vậy nà ! ! !
Cari Chà cay lắm ! ! !

Để nghe rỏ lại rồi sau sẽ nói chuyện con lăng xanh trên đó. Và xin hương thị, phải ráng cho trọn bổn phận đừng nhơ bợn cari mà nhọc lắm đa.

CÔ THÁY.

Theo lời của «Cô Thấy» thuật trên đây nếu chẳng có chi gọi là thêm bớt, thì cái ơn của Hương-thị Xền đối với những người buôn gánh bán bưng ở chợ Antrường cũng chẳng phải nhỏ.

Vậy Bổn-báo trước khen M. Xền biết thương yêu nòi giống, biết bình quyền vực lợi cho nhau, rành rẽ phận sự, sau treo cái gương sáng lảng ấy nơi đây để cho mấy vị Hương-thị ở các chợ khác cùng soi chung thì quốc dân ta lấy làm may mắn lắm.

B. B.

Hướng truyền

Lại còn một cây ăn thịt người !

Cái chuyện cây ăn thịt người, trong các báo cũng đã thấy nói đến hai ba thứ cây rồi. Nay trong một tờ báo tây, lại có đăng một tin mới nữa như sau nầy :

Mới đây báo-sĩ Osbom, người châu Mỹ, sau khi qua đảo Madagascar về, có làm cuốn sách nói về « giống cây ăn thịt người » rất là ghê gớm ! Báo-sĩ nói rằng : Thật mắt ông chưa trông thấy, nhưng có nhiều ông cố đạo là anh em bạn ông quả quyết rằng có ; và ông có in bức thơ của ông kia nói không những là được trông thấy cái « cây » ấy, mà lại được biết cái « tục » làm cho cây ấy ăn thịt người nữa !

Cái cây ăn thịt người đó là một thứ cây to, mà trên ngọn có bông rất thơm và có bốn tàu lá, mỗi tàu dài 4 thước tây, rộng 1 thước tây, dày từ 20 đến 40 phân và cứng như là da vậy.

Thổ-dân ở đảo ấy có tục cứ đến ngày hội, là bắt một người đàn bà trèo lên ngọn cây ấy mà hút mật bông. Tức thì 4 tàu lá kia ốp lại, bao kín lấy người đàn bà ấy trong 10 ngày, đến khi mở ra, thì không thấy gì nữa, mà ở gốc cây thì chỉ có nắm xương tàn của người đàn bà khốn nạn kia đã bị cây hút hết thịt, còn xương thì rơi xuống đó ! Ghê thay !

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường

Nhân đàm

MỘT NGƯỜI ĐÀN BÀ KHÓC

Mấy bữa rày cô hai Duyên buồn bực vô cùng. Nhiều khi cô tức tưởi, rồi hỉ mũi ầm sột, kể nước mắt chảy dầm dề trên gò má trong ngăn của cô, ngực cô lại nhảy thình thịch....

Chồng cô là thầy sáu Nợ dòm thấy tình ý vợ như thế lấy làm buồn bực, nên đưng ngó chăm chỉ vào mặt vợ, gần đó có ba Thâm là em ruột cô hai Duyên lố mắt nhình thầy, tuy miệng không nói ra chớ ai dòm đến cặp con mắt cô ba cũng thấy lộ một hàng chữ lớ mờ vừa đủ đọc được như vầy: «Đó, anh thấy chưa . . . ? Vì anh mà ... anh bằng lòng lắm hả».

Không thấy sáu Nợ có bằng lòng đâu, cô ba khéo buộc tội oan cho thầy tội nghiệp. Thầy nghĩ vợ thầy khóc lóc đây chắc là cô nghe ai mét thót chuyện gì, hoặc rình rập thấy thầy làm điều chi không vừa bụng nên mới ra nông nỗi. Thầy nói : « Xóm nầy tệ lậu lắm, họ hay bày chuyện kia chuyện nọ rồi học lấo học xược để làm cho xáo xáo trong gia đình của người ta. Thật là quân ăn cơm nhà đi nói chuyện thiên-hạ, mà từ đây ta cũng nên đề phòng tai vách mạch rừng mới xong cho ! »

Thầy bước lại vỗ vai cô hai Duyên nhẹ nhẹ, rồi vừa mơn trớn vừa nói như vầy : « Mình, mình giận tôi sao? Tôi xin mình thứ tội cho tôi và bớt ưu phiền trong dạ. Tôi xin thề, tôi xin thề có hoàng thiên hậu thổ nghe mình, rằng trong lòng tôi chỉ thương có một mình mình mà thôi. Mình ôi ! Tôi ăn năn... ừ tôi ăn năn biết bao nhiêu.... »

Mà thật, thầy sáu Nợ ăn năn biết bao nhiêu. Thầy ăn năn vì hôm chiều thứ bảy thầy ngồi nống rượu tại nhà hàng *Cửu Long-Giang* với hai cô kỹ nữ và hai thầy thông khác. Thầy chắc rằng lúc đó cô hai Duyên ngồi xe kéo đi chơi có jôn dòm thấy chẳng sai. Bởi vậy nên khi thầy trả tiền rượu ra về, vừa bước tới đường Roland Garros đụng đầu cô hai Duyên tại đó.

Thầy như lại... chết rồi, có hai buồn đây là tại cô ấy. Thầy ngủ hề tôi thì ta vạ thì phạt, có lỗi mà thú thật thì tội nhẹ hết hai phần, nên thầy lại vuốt ve cô hai mà nói tiếp : «Mình nè, lỗi ấy tại mấy ly cô nhắt với một cúp sâm banh đó. Tôi đang dùng cơm với hai thầy, bởi ngon miệng nên uống vùi quên say. Tôi đã có bửa với mình rằng tôi có bịnh đau gan nên uống rượu có chừng lắm, nhưng mình ôi ... xin tha tôi một lần chót nầy, vì năm sáu tháng nay Đốc-tơ bắt tôi uống nước suối hoài cũng tội nghiệp lắm chớ ! »

Bài diễn thuyết của thầy bình như không lao sạch được sự giận dỗi của cô. Mà cô hai có nghe nay giờ thầy nói chuyện gì chăng ? Thầy càng thêm bực rức, móc hết sách vở ra, nói ráo nước miếng cũng không linh nghiệm gì. Thầy thở dài một tiếng rồi ngước mặt nhìn cô ba Thâm, cô ba liền ngó thầy mà nói : «Thôi anh đi nà... đi đâu thì đi phứt cho rồi, anh bẹo hình anh dây thêm nhọc cho chí em ghét thì có».

Thầy sáu nghĩ chị em nó biết ý nhau, thôi mình cũng bỏ mà đi cho rảnh. Thầy với lấy nón rồi khoát tay ra dấu hình như nói : «Tôi giao ở nhà tôi cho gì đó, ráng mà an nỡi nó nghe» rồi vội và ra đi.

Tội nghiệp cho thầy, có phải thầy ra đi mà có hai hết tươi tưởi nửa đâu. Ấy là có ba Thâm tưởng lầm....

Thầy đi khuất bóng, hai chị em ở trong nhà vẫn vẻ, cô ba mới nói :

— Không lẽ việc nhỏ mọn như vậy mà anh hai đã nán nỉ hết nước chị còn giận nữa. Tôi chắc chị không phải giận ảnh mà khóc. Tôi không hiểu..

— Thiệt vậy, mầy làm sao hiểu được. Mầy biết gì đâu mà hiểu. Mầy tưởng đâu thầy sáu làm như vậy rồi tao giận thầy sao ? Thầy theo đĩ điếm gì trời kệ thầy chớ. Tao khóc đây là vì hồi 5 giờ rưỡi khuya nầy thầy tám Thiên là *tình-nhân* tao bị cha mẹ bắt về Mỹ-tho để cưới vợ đó chớ. Thầy tám ơi ! hự ..hự . hự, thầy tám về Mỹtho cưới vợ. . Mầy hiểu chưa ? Trong một ngày mà xảy ra hai việc, sớm mai tình nhân bỏ mình đi cưới vợ, chiều chồng lại bỏ mà đi... Thiệt quá rồi, quá lắm rồi, một người đàn bà *đa tình* như tao đây làm cảnh ngộ ấy làm sao chịu nổi nữa ôi !

Cô hai nói tới đây nước mắt lại tuông ra như xối !

Viên-Tiểu-Thơ

TRỒNG RĂNG
QUAN LƯƠNG-Y CUNAUD
ở đường Chasseloup-Laubat
số nhà 75
Nhổ răng một cách rất êm ái.
Trồng răng bằng sành và răng vàng

Công văn lược lục

TỪ CHỨC

M. Trap, Phó-tổng tổng Mỏi Tân-thuận (Biênhòa) vì có đơn xin nên đã được từ chức.

THĂNG CHỨC

M. Nguyễn-văn-Qui, Giáo tập hậu bổ đang dạy tại trường tỉnh Tânan, được thăng chức Giáo tập hạng tám.

CẤP BẰNG VÀ THIÊN BỔ

M. Tống tấn-Mạnh có bằng tốt nghiệp được cấp bằng chức Giáo tập hậu bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ tỉnh Sóctrăng dặng thế cho thầy Ông vinh Hưng bị bãi chức.

M. Nguyễn-văn-Còn, có bằng sơ-học Pháp Việt được cấp bằng chức Giáo tập thí sai hậu bổ và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Sadec

M.M. Trương-kế-An, Ng. văn-Tiếng và Tương-văn-Huân, Lương-y thí sai hậu bổ, mới cấp bằng, dắc lịnh bổ đi giúp việc tại nhà thương Chợ Rẫy Chợlớn.

Đông-Pháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	11 f. 80
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	11 80
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de chine)	11 80
Hongkong et Shanghai	11 75
Chartered Bank	11 80

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến tỉnh luôn và cái bao sẵn:

Lúa Vĩnh-long	5 $ 90	tới 6 $ 00
Lúa Gò-công	6 30	— 6 30
Lúa Bãi-xâu	6 15	— 6 25
Lúa Bến-lức	6 25	— 6 35
Lúa Cao-man (trắng)	5 75	— 5 85
Lúa Cao-man (đỏ)	5 35	— 5 45
Gạo tấm trắng tốt	6 12	— 6 22

Giá giấy Quốc trái Đông-Pháp : 52 $ 40

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc Chantilly ở Nhựt bổn bửa 12 juin sẽ qua tới.

Chiếc Amazone ở Haiphong và Tourane bửa 14 Juin sẽ vô tới.

Chiếc Compiègne ở Marseille bửa 17 juin sẽ qua tới.

Chiếc d'Entrecasteaux ở Djibouti đã chạy qua Đông-Pháp hồm 26 Mai.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc L'Amiral Pouty sẽ chạy qua Đại Pháp bửa 10 juin.

NGÔ THẦY HẾT HỒN

Chợlớn.— Đi Longxuyên về, xe hơi chạy tới ga Gôden nổi 5 giờ rưỡi chiều, bửa 8 juin dòm thấy thiên hạ lao xao gần bên ga cũng tưởng họ chờ xe lửa. Xe hơi đến đó lại đậu để chầm thêm nước, thình lình ở trong đám đông kia có hai người xốc lại nắm tay bắt một người còn trẻ lối 32, 33 tuổi, mặc áo quần vải đen, vóc vạt vậm vỡ lắm. Người ấy vùng vằng muốn thoát thân, hai người kia lại càng niết chặt và la lớn, kế có hai người khác xách súng chạy lại, chưa lòng súng vô bông người bị bắt và dắc đi... tôi không biết dắc đi đâu !

Thấy việc như vậy chẳng biết lành dử thế nào tôi mới hỏi một người kia lối 4, 50 tuổi nhơn biết việc gì, người ấy cũng đang đi trong bọn nọ. *Tôi hỏi* : Chuyện chi vậy chú hả ?

— Chuyện gì thầy kệ người ta hỏi chi vậy ?

Tôi nghe trả lời vô duyên giận quá nên kêu: Chú kia, chú nói với ai mà lỗ mãng vậy ? Đồ gì mà khốn nạn quá, thử hỏi một chút mà cũng nói lối thôi.

Người ấy bỏ đi luôn không day dãn ngó lại...

Tôi mới hỏi một đứa nhỏ : Chuyện gì vậy em ? Nó nói : Thưa, họ bắt được ăn cướp.

Thấy đứa bé mà ăn nói có khuôn phép hơn kẻ già 4, 50 tuổi, tôi khen thầm con nhà biết dạy và trách cho kẻ lớn đầu kia mà thô lỗ ít ai bằng, đáng ghét quá.

Bây giờ mới biết chuyện mình ngó thấy mà hết hồn đây là chuyện thiên hạ bắt được một tên ăn cướp vậy.

XE LỬA ÂN LÓT LÒNG

Tânan.— Sớm mai ngày thứ bảy 6 juin rồi đây tôi có việc đi Mytho nên lại ga hỏi 5 giờ để đi chuyến xe lửa 6 giờ rưỡi. Bởi lật đật lên xe nên không kịp ăn lót lòng, xe chạy một lát thấy kiến cắn bụng. Mà tưởng kiến cắng bụng một mình tôi chăng không nói làm chi, cái nầy xe lửa mà cũng bị kiến cắng bụng mới lúc cười cho chớ. Bởi vậy cho nên đúng 7 giờ xe chạy tới đốc cầu Tânao, ngoe tiếng cấp lê la ôi. Tôi chẳng biết có việc gì nên chạy ra dòm thấy thiên hạ lao xao, kế xe lửa ngừng, mấy cái xe hơi đưa đón ở Saigon xuống tới đó cũng ngừng theo nên thiên hạ chộn rộn lắm. Đó rồi người nầy hỏi thăm người kia, người kia thuật chuyện với người nọ, rằng xe lửa mới ăn hết một mạng người !

Cách chừng năm phút, xe lửa sụt lui lại chỗ người bị cắng, thiệt thấy mà ghê ! Một người Annam tên Trần văn Chức, 38 tuổi, mặc áo bà ba lục soạn đen, đầu bịch khăn xéo, mặc quần vải trắng, có buộc sợi dây lưng màu xanh rất dài, nằm ngửa sải hai tay, đầu tóc xổ ra máu còn ướt rượt, cái chơn trái bị cắng ngang ống quyển nát bấy. Người ấy tóc bị xe cán bể đầu nát chơn nên cuối liền không thốt được một lời gì để nhắn tin về cho con vợ biết. Thương thay !

Xe lửa dậu tại đó 2 phút đồng hồ cho hành khách xem một tấn bi kịch, rồi hết lên một tiếng từ từ rất riết chạy luôn, bỏ tử thi nằm ngửa giữa đồng, phó có rưỡi bu kiến đậu !

Trần văn Chức mà thất đây ấy cũng vì đi đường mon sát bên đường rầy xe lửa, chẳng rõ người có lãng tai hay không mà xe lửa tới không hay mà tránh, nên mới ra nông nỗi ấy.

Những hành khách trên xe ai thấy cũng chắc lưỡi than thầm, đau thương cho người bạc mạng !

CHUYỆN ĐỀ LÀM GƯƠNG

Thật chuyện nầy đáng để làm gương cho những người ở mấy châu thành có dùng dầu khí khỏi sự lầm lỗ mà mang hại uổng thân. Như mới đây có tên Bùi văn Mang 23 tuổi, Trần văn Thiệt 21 tuổi và Nguyễn Tong 25 tuổi cả ba đều chuyên nghề xa phu ở chung một căn nhà tại nơi đường hẻm Phong phú. Bửa chúa nhựt 7 juin cả ba đều nghỉ ở nhà.

Lối gần hai giờ trưa tên Mang ra đáng sau nhà bếp thấy cái miếng thiết che mưa sụp xuống nên mới vói đỡ lên cho cao đặng trời mưa lớn khỏi tạc nước vào nhà. Mang đỡ cái miếng thiết lên cao dựng nhằm sợi dây dẫn điện chuyền qua nhà kế cận rất mạnh nên sợi dây dẫn điện đứt làm hai rơi xuống quấn cả mình chàng ta...

Bị hơi điện quá mạnh nên giựt cả mình mấy đều tê cứng đừng như chết rồi. Hai người ở trong nhà thấy vậy sự Mang cuối, nên hoảng hốt lại lấy tay gỡ sợi dây ra. Tội nghiệp cho hai người quê dốt không biết cách cứu chữa người bị dây dẫn điện quấn thế nào nên mới thò tay vào mà nắm mới dây kéo ra như vậy. Trần văn Thiệt thò tay vào trước bị hơi điện hít vào rất mạnh tê hết cả mình nên dính luôn vào mình của Mang rồi hết hai người. Nguyễn Tong thấy vậy càng quýnh nhiều hơn nữa, nên xớ rớ đút hai tay vào cùng bị hít luôn, xem Mang đường như một cục đá nam châm hít sắt vậy.

Cả ba đánh một cục tê nằm một đống dưới đất. Ôi ! chứng người lối xóm hay chạy đến thì cả ba đều bị hơi điện rút chết hồi nào rồi. Hoảng hốt chạy thưa cho quan đầu phòng sở Tuần cảnh hay. Được tin chẳng lành ấy ông Duval liền thân hành đến tận nơi dặng xem xét rồi mới gỡ dây dẫn đem cả ba ra thì mình mẩy đều lạnh ngắt chết lâu rồi. Ông có liền chạy giấy cho quan Biện lý hay, ngài cho phép chôn. Hại thay vì một sợi dây dẫn điện mà ba người phải bỏ mạng.

LÒNG QUÁ RỒI !

Mytho.— Đời văn minh dân trí càng ngày càng mở mang, chẳng nhờ ơn Chánh phủ Đại pháp khoan hồng đại độ có công thì thưởng có tội thì trừng, pháp luật buộc đều nghiêm nhặc, song những kẻ ngu dốt, côn đồ, chẳng kiên đề luật nước, cứ thâm tưởng chốn lao tù là nơi miếng cực lạc của chúng nó.

Như hồm ngày thứ hai 1er Juin rồi đây, lúc mười một giờ trưa tên Trần văn Ngọc kêu là Ngà 41 tuổi, cựu hương thân ở làng Đăng hưng phước (Mytho) chẳng biết thù vơ, oán chạy hay là ai bày khôn sử dại cho nó, mà dám táo gan đến tại nhà thầy Nguyễn ngọc Điệp, Cai tổng Thanh phong, ở làng ấy mà chém thầy cho đến đổi. Nguyên giờ trưa thầy đang an giấc trên một cái ghế bố, nằm gát tay trên trán suy nghĩ việc đời, thình lình tên Ngọc kêu Ngà xách một cái dao phay đến gần bên thầy, vừa kêu tên thầy vừa chém một dao trên mặt, song cũng may trúng nhằm bàn tay mặt đứt rất sâu, còn nơi mặt thì vô hại, vì sự ở hờ nên thầy không có phương thế chi đối thủ cùng tên Ngọc, nên thầy vừa bị một dao, kế vụt chạy ra nhà sau, mới xảy lưng, thì tên hung phạm chém hồi thêm một phát nữa trúng nơi xoáy tóc xuống chó đến ót, và lại còn nói quyết lấy cho đặng đầu cha thầy mới đã sự giận của nó. Khi ấy thầy la cản lên thì nào gia tuần, tôi trai, tớ gái mới hay thầy đều xúm nhau tiếp cứu, bèn bắt tên Trần văn Ngọc kêu Ngà trói lại đem về nhà việc làng, đặng cho hương quản làm phúc bẩm giải nội vụ đến Tòa, nhưng mà tên Ngọc chẳng chịu cung khai vì sở sao nó dám táo gan chém thầy Cai như thế.

Nên đang thời thầy Cai tổng Thanh phong nằm tại nhà thương Mytho dưỡng bịnh, còn tên hung phạm thì đã giam tại khám chờ ngày quan hồi thẩm tra xét. Vụ nầy chắc sau cùng ra đầu đây mối nhơ chớ chẳng không !

CÙNG LÒNG NÊN MỚI NÓI

Rạchgiá. — Kính thăm ông an hảo sau chúc quí bảo vững bền. Sẩu đây xin ông vui lòng cho chút giấy dư ân hành bài dưới đây tôi rất đội ơn.

Đường tàu từ Rạchgiá, Ômôn có hai chiếc tàu chạy, một chiếc tàu Cha và và một chiếc tàu Annam, tàu Annam đây là của M. Khưu- phước Lộc đương niên Cai-Tổng Giang-ninh. Thầy vì việc quan ràng buộc nên chẳng đặng ở dưới tàu, để cho em thầy là M. Dư thế mặt cho thầy mà cai quản dưới tàu và lảnh tiền bạc các tiệm trong ruộng gởi ra tiệm ngoài chợ Rạchgiá mà chở hàng đem về cho các tiệm mà ăn tiền công. Tàu thầy chở hàng đây nói cho ngay, ăn tiền công có rẻ hơn tàu Cha và chút đỉnh, chẳng phải tôi ấy tàu thầy ăn tiền công rẻ mà chở hàng tàu thầy, vì muốn giúp đồng bang nên gởi tàu thầy. Nhưng mà tàu thầy có chỗ rất tệ là các tiệm trong ruộng gởi bạc ra các tiệm ngoài chợ, ra tới bữa đó M. Dư lại không đưa bạc cho tiệm ngoài chợ. Bữa sau tàu M. Dư chạy vô, hỏi có đưa bạc cho tiệm hay không mà không có hàng vô, thì M. Dư đáp rằng có đưa bạc nhưng sáng mới đưa nên gởi hàng không kịp. Mấy người gởi bạc cũng tin bằng lời. Qua bữa sau nhằm tàu Cha và vô, thì cũng không có hàng, sau hỏi lại mới ra M. Dư không có đưa bạc cho tiệm. Không hiểu vì cớ nào mà bữa đó M. Dư không chịu đưa bạc cho tiệm, để chạy ra kỳ sau mới chịu đưa nên bữa sau nữa mới có hàng vô.

Vậy mà thầy Khưu-phước-Lộc có hay việc tác tệ nầy đâu vì thầy mắc việc quan, phần không ai dám nói lại với thầy còn nói với M. Dư thì như nước đổ lá môn thôi cũ không bỏ cứ như vậy mà làm hoài, mấy người gởi bạc thấy đều than phiền.

Tôi viết bài nầy đây không có ý gì khác hơn là cho M. Khưu-phước-Lộc hay mà la rầy M. Dư đừng làm như vậy nữa.

Ít lời vắn tắc mong rằng M. Khưu-phước-Lộc lưu tâm đến.

Nay kính

Một người gởi bạc

Nguyễn-v.-Mung, và hương quản

(Cái-Dước) Rạchgiá

Lời rao cẩn kiệp

Bổn báo tiếp đặng một cái mandat số 625.228 ở Tânan gởi đến trả tiền nhựt trình song không có đề qui danh người gởi. Vậy kính xin ông độc giả nào có lòng tốt đó, gởi thơ cho biết qui danh đặng bổn báo có gửi sổ.

Lại mới đây có tiếp đặng mandat dây thép số 26, số dây thép 587/58 số bạc 8 $ của ông Nhơn ở Rạchgiá gởi lên. Vì khán quan ở Rạchgiá có nhiều ông trùng tên đó, nên không chắc của ông nào. Vậy xin ông độc giả hảo tâm ấy biên gởi cho thêm cái họ đặng tiện bề vô sổ.

Kính xin hai ông để ý giùm, bổn báo rất đội ơn.

B. Q

Muốn bán

Một cái xe hơi Renault, 10 H. P. kiểu 1921, năm chỗ ngồi, xe còn mới và đủ đồ phụ tùng, vì dư dùng.

Ai muốn mua xin do nơi Bổn quán mà thương nghị giá cả.

Yết thị đấu giá

PROVINCE DE BARIA

AVIS D'ADJUDICATION

Lieu, date et heure d'adjudication : Bureaux de l'Inspection de Baria le 27 Juin 1925 à 10 heures

OBJET : Construction de 2 rangées de 10 compartiments pour les C. C. I., de la délégation du Cap St Jacques, province de Baria.

Importance . . . 13.200 $ 00
Cautionnements . . 200 $ 00 4.900 fr. 00

Bureaux où le cahier des charges peut être consulté : Bureau du Gouvernement de la Cochinchine et Inspection de Baria.

Baria, le 1925

L'Administrateur,

Signé : ILLISIBLE

Muốn bán

Một dàng máy ép dầu có những :

1 máy chắt dừa
1 máy ép dầu
1 thùng đựng dầu
1 cái máy sức 45-50 ngựa

Bán giá rẻ, ai muốn mua, xin gởi thơ ngay cho M. Nguyễn-thanh-Liêm, n° 52 Rue Pellerin Saigon.

H. DELPEYRAT
Khu trước là Hãng E. POURTOU
Số nhà 33 bis, 35, 37, 39
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁC RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI VỊ RƯỢU TIÊU-HOA

RẺ DẦU BÌ ?

Tôi mới đặng hơn 200.000 $, hột xoàn ben Tây mới gởi qua đủ thứ, kỳ nầy tôi mua thứ hột thiệt thượng hạng quyết chẳng chịu thua tiệm ngoại bang lấy nhựt định bán giành mối cho nên ắt rẻ chẳng đâu dám bì, miễn là lời chút đỉnh cùng là đủ vốn tôi cũng vui lòng bán, đáng ấy danh. Vậy xin mời quí ông quí bà nhơn dịp đến giúp ích cho tôi là người Annam ắt sẽ đặng vừa lòng chẳng sai vậy.

Nay kính

FRANÇOIS SỰ,
76, Rue Vannier
(Giữa đầy phố chà bàn và Chợ cũ Saigon)

Rửa cái nhục ngàn xưa

Cái nhục nầy bấy lâu nay dân tộc Annam ta mang trịu trịu trong mình. Ai là người biết việc đời, cũng đều bực bội cả. Vậy ngày nay là chánh buổi anh em chúng ta phải mượn trận mua Âu, luồng gió Mỹ mà tắm rửa, hong chang cho sạch sẻ, đừng để còn một chút bợn nhơ nào vấy vít vào mình ta mới phải.

Cái nhục ấy là cái nhục bỏ trôi quyền lợi của nước mình cho Chà, khách tôm tiền đó. Mà ta đành khoanh tay ngồi ngó vậy. Bởi thế nên bổn Công-Ty NHUẬN-QUAN, Saigon-Bazar N° 57, rue Catinat, Saigon, mới sốt gan hùn hiệp nhau mà dựng nên một cửa hàng, bán đồ ngoại hóa, để cung hiến cho đồng bào ta, ai là người ưa thích.

Kể từ ngày 18 Avril 1924 bổn Công-ty đã mở cửa tiếp khách cho đến nay là trọn một năm chẵn. Nói cho phải, cũng nhờ đồng bào ta hạ cố, đến giao thiệp nhiều, nên tháng rồi bổn Công-ty tính sổ chung niên thì là chánh cũng đặng thạnh vượng. Sau khi bổn Công-ty phát hiện rồi, cách năm ba tháng, bổn Công-ty hậu cố lại thì thấy đồng bào ta nhiều chỗ tiếp chăng theo, thì lòng của bổn Công-ty toấy anh em theo mà chen bước cạnh tranh trong thương trường như vậy thì mừng vui vô sang. Bổn Công-ty thấy anh em tấn đặng một bước rồi, nên bổn Công-ty mới trộm tới một bực nữa cho rộng đường. Cho nên trong tháng Juillet 1924, bổn Công-ty mới in một tờ giá mục cập theo báo L. T. T. V. đặng công hiến cho đồng bào ta mấy vị ở xa gởi mua contre remboursement. Sau khi cập tờ giá-mục theo báo rồi, thì bổn Công ty tiếp đặng gần cả ngàn bức thơ khen tặng rằng bổn Công ty bán giá rẻ, đồ tốt, cách gởi gắm kỹ lưỡng v. v.

Vậy nay kể từ 15 Mai 1925, bổn Liệu hạ giá bán rẻ một cách lạ. Bổn hiệu làm như vầy chẳng phải cố ý cạnh tranh, với các tiệm Annam đâu, ấy là cách bao bổ cái thạnh tình du một năm nay của đồng bào chiếu cố đó. Theo cái prix courant 1924, nay chúng hạ giá rẻ hơn nữa. Lường dịp bổn hiệu thấp nhan cầu khẩu đồng bào ta hãy niệm tình mau mủ Hồng-Lạc cư đến tiệm Annam ta mà mua, giúp lẫn nhau, đừng nệ chi mấy rẻ một hai xu, làm cho cuộc mua bán của Annam ta đặng ngỏ rửa cái nhục ngàn xưa.

Vài hàng cáo kích cái xin đồng bào niệm tình cho.

Nay cáo bạch

NHUẬN-QUAN Saigon-Bazar
57, rue Catinat, Saigon

Ở' ĐÂU BÁN RẺ ?

Không có đâu bán rẻ bằng tiệm CHIÊU-NAM-VIỆN ở đường Vlénot, số 56 (Chợ mới Saigon).

Người mua sỉ có lời nhiều, người mua lẻ được giá nhẹ hơn các nơi khác.

Tiệm nầy bán : Hàng Bắc, hàng Tàu, (hàng nhuộm thiệt mước, không bao giờ trổ), đồng hồ carillon, đồng hồ régulateur, đồng hồ bỏ túi, bằng vàng Huê-kỳ, bằng loại kim trắng (métal blanc, bảo kiết chạy 5 năm và 8 năm ; đồng hồ đeo tay bằng vàng Huê kỳ, đồng hồ nhỏ (để bureau coi đẹp lắm), áo mưa bằng gabardine, bằng caoutchouc, đèn ta đáng chưng cẩm-thạch, chưng xi-kên (nickel), cao, thấp, lớn, nhỏ, đủ thứ : đèn mãn sông (manchon) (ta đáng) đèn treo vách ; khăn choàng người lớn, áo choàng con nít, khăn đen, dù, nón trắng hiệu COQ GAULOIS, nón trắng bằng cây điền-điền (làm tại tiệm) ; máy hát, đĩa hát, bông tây (fleurs artificielles), các thứ hóa vật kiểm thời, v.v...

Tiệm nầy có họa-sanh họa chơn dung thiện nghệ, lại có vẽ sơn thủy cho các rạp hát bội và hát cải-lương. Hình và sơn thủy vẽ không giống không thâu thì không ăn tiền.

Quí khách ở xa muốn mua vật chi ở Saigon, thì không cần phải nhọc công đi, cứ viết thơ ngay cho tiệm nầy thì sẽ có đồ gởi đến nơi. (Giá cả chẳng hề sai chạy, cứ một lòng ngay thật, dầu có mặt hay không cũng tính một giá tiền đã nhứt định.

Sự mạng, tôn là nguyên động-lực của hiệu nầy.

Thơ gửi thì để cho

PHẠM-VĂN-NGỌC
Directeur de la maison «Chiêu-Nam-Viện»
56, rue Vlénot — SAIGON

Riêng một mình làm đại-lý

tủ sắt hiệu « BAUCHE »

ở miếng Viễn-đông

nầy mà thôi

L. JACQUE et Cie

Cho các bạn hàng hay

rằng có một mình xưởng

L. JACQUE et Cie

có đủ đồ khí nghệ và thợ giỏi để sửa

những tủ sắt hiệu « Bauche » mà thôi.

Coi chừng !

Đừng tin những thợ bổn quốc, họ không tài gì sửa được tủ sắt hiệu « Bauche » mà họ lại phá cho hư thì có.

Đồ âm công kiểu văn minh họ đạo khiên hoặc đi xe hơi cũng đặng của Huỳnh-tri-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn để cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 33 và 33 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chờ bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sắp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải có mua một lần mới biết. Chúng tôi chẳng bổ dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa chắc rằng tiệm hàng lụa vải bán rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách cũng rất tình nhiệm nữa.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng: 3 CARILLON WESTPAINSTER đồ thứ đẹp lắm. Có bán máy hát xoán và kiểu, mặc hiệu tốt và có trữ đủ bài cải lương nhiều bài bản. Cũng có trữ dầu Cassque hiệu «COQ GAL» và hiệu «FORME ANGLAISE» thật chắc thật tốt, còn nhiều đồ bằng phe ly như bàn dựng nước, ly, và đồ Aluminium tốt lắm. Chúng tôi lại có trữ bán các thứ đen, hồng, lục, bạc, chưng cẩm tứ bạch, cao cổ, thấp cổ, có hoa, có dây, có gòng, rẻ rẻ, bằng lụa và trái quít, chạy rất đúng giờ máy mới bán tới nên có giấy bảo đảm 5 năm.

Tiệm chúng tôi có lãnh đại lý giày hiệu CONTI LOTS là thứ giày của hãng Richard bán lục trước, có đủ số mũi, của đàn ông, đàn bà, con trẻ, có đủ kiểu và các thứ màu. Lại có kiểu mới áo Parisienne cao cổ và gabardine, đồ chắc mà lại rẻ nữa.

Tiệm chúng tôi có bán xe máy hiệu C.A.F. là thứ xe tuyển lựa đặng tốt hết, xe chắc mà nhẹ, và giá mỗi cái có chạy thử.

Chư tôn ở lục châu có dịp lên Saigon xin mời lên xem của hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi rất làm hoan nghênh. Lần Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ lên.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN
số 64 đường Vienot
giáp phố bà Ba vải ngoại Chợ mới Saigon

Công-ti Quản-hạt đại thương
Vốn 4 triệu-đồng tiền 30 000 000 quan

Grands Magasins Charner

SAIGON

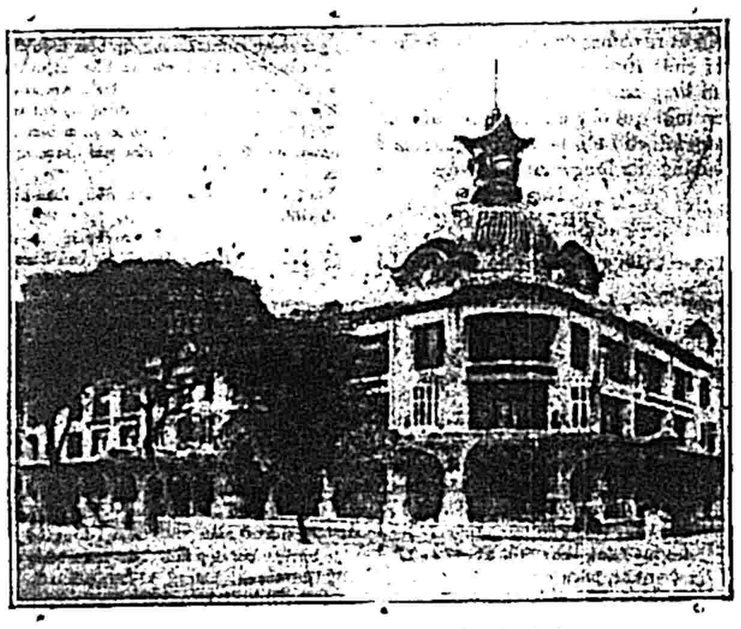

Từ ngày thứ ba 2 tới ngày 13 Juin

Sẽ chưng bán các món đồ làm kiểu rất nhiều như:

Nước hoa — Nước thơm — Đồng hồ — Đồ vàng bạc — Giày — Kiến đeo mắt
Đồ hút thuốc — Gạt — Đồ cầm ăn — Đèn — Đồ sắt
Đồ ấm và đồ xiêng — Đồ tăng và chất thuốc — Bàn ghế — Đồ nhà
Rượu Ám banh — Rượu mát — Rượu cọt — Rượu bổ — Thuốc mát

PHÒNG GỌT MÓNG TAY
PHÒNG UỐNG TRÀ — QUÁN RƯỢU ĐIỆU HUẾ KỲ

CÓ NHẠC { Thứ năm chiều từ 4 giờ đến 6 giờ
Chủ nhựt sớm mai từ 9 tới 11 giờ

XIN ĐẾN COI CÁC KỆ CHƯNG HÀNG
XIN COI SÁCH IN CÁC MÓN HÀNG

NÊN THỪA DỊP BẠC LÊN CAO

Sự chắc thật làm nên sức mạnh của bổn hiệu

Điện-tín: MAGCHARNER — Dây thép nói { Nói lại sở quản-lý số 140
Nói lại sở buôn-bán số 542

Thùng thơ số 528

Xin ghé mắt ! ! !

TÁI PHÁT KHÁCH LẦU
CỦA M. TRẦN-XÃO dit KHA

Kính cùng quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô cùng lục-châu quân-tử đặng rõ !

Bấy lâu nay tôi chăm nghề sự chê khen thế cách của khách lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rang sửa lập một cái phòng ngủ hiệu « TÁI-PHÁT KHÁCH-LẦU » ở tại đường Tổng đốc-Phương môn bài số 64 và 66 Cholon. Phòng vì rất thanh khiết lại sáng sủa, và mát mẻ lắm; nếu phòng tôi lịch sự hơn các nơi, cùng trẻ sai vặt (boy) đều đã nhiều, quí khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí chức thừa dịp đến Cholon tìm ghé tại « Tái-Phát Khách-Lầu » tạm ngủ thì sao sao quí chức cũng đặng vui lòng. Kế gần gare xe lửa Cholon-Mytho cùng là bến xe đò các nơi, tiện bề cho quí chức.

Lại cùng có thành may đồ y phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng lụa, ra vàng Bắc tốt nhứt hạng, và hàng đã trang theo kiểu kiểm thời rất [illegible] cùng kiểu xe thiệt tốt là hiệu CONTINENTAL, R.F.F., R.F.D. HIRONDELLE, [illegible] SPORT, C.A.F., DIAMANT, [illegible] SPHINX, và có nhiều hiệu khác quí chưng [illegible] Lại có tiệm bán theo Epicerie Mercerie và có bán rượu tây, bán lẻ [illegible] commission.

Vậy xin mời quí ông, quí bà, quí thầy quí cô thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm [illegible] tôi [illegible] tình bổn [illegible] chiếu cố.

Nay kính bạch.

Chủ nhân TRẦN-XÃO dit KHA

THUẬN-TÀI

70, rue d'Ayot — Saigon

Kính trình chư quí ông quí thầy đặng rõ: Nay chúng tôi mới rước đặng một gánh hát *Ả đầu* (kêu là hát nhà trò) ở ngoài Bắc mới vô, hát tại đường d'Ayot số 70, xin mời chư quí ông, quí thầy đời gót ngọc chiếu cố.

Sau nầy xin chư quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô ở trong Lục-châu trong khi có việc vui mừng, mà có muốn hát hay là mua bài bông cho vui mà kêu chúng tôi đến hát, thì chúng tôi sẵn lòng nghinh tiếp.

Madame ĐỘI-HẢI
Cẩn-khải

FABRIQUE DE CASQUE FANTAISIE
Vente en gros et détail
GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE

TRẦN-DUY-BÌNH
Đường Capsuler d'Adran số 84
SAIGON

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ GIÁO THỦ
Bán sỉ và bán lẻ
Khắc các thứ mau đến bằng đồng, bản cùng và bằng đá cẩm-thạch

Cours de Sténographie & de Comptabilité Pratique
10, Rue Martin des Pallières, en face de la poste de Dakao, Saigon

Fondateur-Gérant NGUYỄN-VĂN-MUI

HỌC ĐÁNH MÁY — (từ 2 tới 3 tháng) 24 $ 00.

HỌC ĐÁNH MÁY PAR CORRESPONDANCE. — Nếu trò nào có máy riêng ở nhà, thì bổn trường sẽ gởi bài đến nhà mà tập đánh một mình. Giá. 18 $ 00.

Bổn trường dạy theo sách mà dạy đánh đủ mười ngón tay, đánh đã lẹ mà lại khỏi ngó vào máy. Chúng tôi rất cần mẫn, nhọc nhằn xem chừng học sanh nên khi học đủ ba tháng thì đã rành nghề. Bổn trường dạy rất kỹ lưỡng, dạy cho đến cách làm đơn trạng làm tờ phiếu thơ từ vân vân, rất đúng theo cách của các sở và các hãng.

Mỗi trò phải lãnh chỉ mà tập hành cho đủ BA THÁNG và phải trả đồng tiền học.

Nếu mấy vị ở chừng xa cách mà muốn đến ở gần đặng học cho tiện thì chúng tôi cũng có thể gởi gắm cho một nơi ở an rất thanh tịnh, sạch sẽ.

Tiền cơm ba tháng 30$00 ba chục đồng.

VỀ KHOA DẠY BÚT TOÁN (từ 3 tới 6 tháng) Giá 30$00 tới 60$00.

Bởi bổn trường muốn tuỳ theo ý nhiều vị muốn học bút toán, nên chúng tôi kiếm giáo sư có tài cách dạy cách làm sổ sách thương mãi.

Mỗi tuần dạy 8 lần, ngày thứ ba thứ tư, thứ sáu, ban đêm từ 8 giờ tới 9 giờ rưỡi.

Muốn có đủ tài năng mà xin giúp việc trong mấy nhà buôn được thì phải học đủ sáu tháng. Tiền học phải đóng trước cho bổn trường.

Bổn trường có lãnh chọp giấy bằng máy viết và làm sổ sách cho các thương-gia. Làm mau, kỹ lưỡng. Giá rẻ.

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục-châu quân-tử, các giới đồng đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào ưa chiếu cố, tưởng nghĩa thân giao, nên mấy nhà khách-sạng của chúng tôi đến ngày tay đặng bền vững, rồi thấy lớn tuổi trong hương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng tiếp cảm quí khách.

Vì tánh quyền thực càng lâu càng nặng nên chi phần đông trong quí khách đã muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi vậy cho nên số phòng càng ngày xao thành ra ít, khó nỗi bề đáp quí khách chưa lòng.

Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi biết:

1° Nam-Thành Khách-Sạng ở đường Colonel Grimaud số 21 và 23.

2° Nam-Trung-Khách-Sạng ở đường Alsace Lorraine số 103 và 105;

3° Nam-Hưng-Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 18 và 20, đều mở thêm rộng rãi mát mẻ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng huệ ái của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho, Khánh-hòa, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý chư bào.

Nay kính
Quảng-lý. M. Hiệp

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefevre N° 36-38
SAIGON

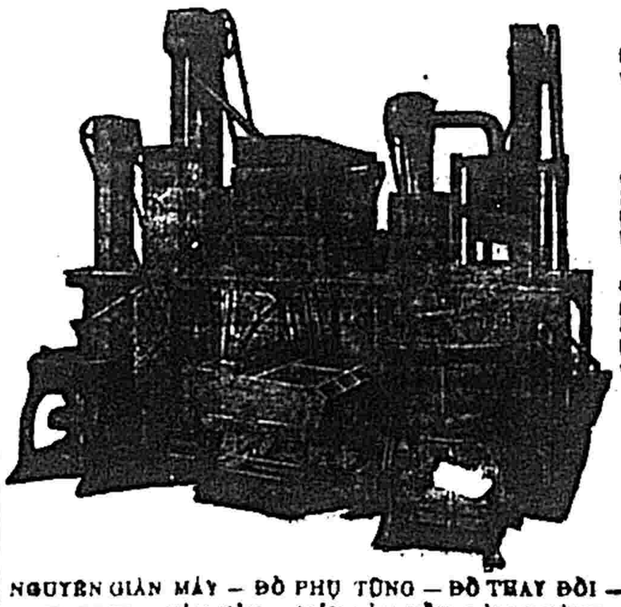

MÁY XAY LÚA GẠO
Đã trị hơn 30 cái nhà máy tại 10 tỉnh cho đến [illegible] ở tại Đông-Pháp.
Gạo bắc chân nhân có cự lớn gạo xay ra đặng bao nhiêu và cự bể bỉ chạy tới của máy mới.

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂM EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TEUR NỒI SÔ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHẲNG

NHÃN CON BEO MÀU ĐỎ

THÙNG BA-RÍT MÀU VÀNG

Rượu Chác Đỏ
"Rivesaltes"
VIN ROUGE SUPÉRIEUR

Rượu Chác Trắng
"Courtalet"
VIN BLANC SUPÉRIEUR

Tốt thượng hạng và ngon hơn các thứ nhiều hiệu khác.

Chư-tôn có mua rượu chác hoặc đỏ hoặc trắng, hãy nhìn cho đặng nhãn « CON-BEO » *màu đỏ*, nhãy trên thùng « BA RÍT » *màu vàng* như trên đây vậy, mới là rượu chác thiệt tốt, thiệt ngon của Bổn-hãng, kẻo lầm thứ giả mạo tốn tiền mà vô ích.

Có gởi bán, tại Saigon-Cholon và khắp cả Lục-Tỉnh. Tiệm nào đều có trữ bán sỉ và bán lẻ.

THI-THƠ'
Tiệm thợ Bạc
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo
N° 43 rue Sabourdin Saigon

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm ở gom kế nghiệp công làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là: trâm, chuyền, kiềng, chuỗi, bông tai, nực áo, vàng đôi, kiềng cẳng, neo bông, nêu đặt, đồng chiếc v... v... Đồ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn đóng món chi xin đời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dùng mộc chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier 43, rue Sabourdin SAIGON

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm tưởng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán của khách-trú xưa nay, bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, sữa bò, chocolat và vanille, ăn không khi nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có dịp đi đám cưới, tân gia, tân quan, hoặc kỵ cơm chi chi, xin nhớ mua vài đồng bạc bánh lá, hoặc nắm bu hộp bánh nguyên, trước sang, sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp miệng vô cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra về xin quí ông quí bà, nhớ mua ít nhiều về cho bà con, em cháu, ngõ giúp giảm cho công nghệ gái nhà Nam được mau tấn phát.

Có trữ bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán hàng tây, hàng tàu, của chú tôi, là M. Nguyễn khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard, số 82.

NGUYỄN-THỊ-THẢO
Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quốc-Nữ
13 Rue Lagrandière
Saigon

HOÀN-THIÊN TIỂU THUYẾT

GAN RUỘT ANH HÙNG

(Tiếp theo)

Triệu-Bông nghe hai Tường nói liền cười, ba người chuyện vãn với nhau một hồi kế có một tên đạo nhỏ đến mời dùng cơm. Khi cơm nước xong rồi, Triệu-Bông liền dẫy dọn một căn phòng bên chái phía đông cho Hùng-Võ và hai Tường ngủ nghỉ.

Từ đó Hùng-Võ được ở yên rồi hai Tường liền từ giã mà về vì công việc chả không ai coi sóc nên không thể ở lại mà bầu bạn cùng Hùng-Võ được. Hai Tường có hứa rằng khi nào rảnh rang sẽ lên thăm thầy viếng bạn.

Hùng-Võ ở đó trót hai tháng, ban ngày thì học hành phép tắc, còn ban đêm thì hai thầy trò ra sân sau chùa mà thao luyện võ nghệ luôn luôn. Triệu-Bông thấy Hùng-Võ siêng năng và ăn nói đàng hoàng có khuôn có phép thì cũng đem lòng thương nên quyết dạy cho rành nghề không hề giấu diếm chi cả.

Hùng-Võ ăn học trót hai tháng thấy trong mình trở nên mạnh mẽ, gân cốt nổi dẫy mình, tuy là ở nơi chùa buồn bã vô cùng song học được nghề hay cũng lấy làm bằng lòng lắm. Có nhiều khi anh ta đọc thần chú lâm thâm rồi chuyển gồng cho người chém thử, thật quả da thịt cứng như sắt như đồng, đao đâm không phủng thịt được.

Một hôm Triệu-Bông kêu Hùng-Võ mà nói rằng: Từ ngày đồ-đệ lên đây học tập, lần tay tính lại đã ngoài hai tháng, mấy thứ bùa chú cùng võ nghệ thầy đã truyền cho đồ-đệ tất tinh, vậy đồ-đệ hãy sửa soạn mà về vì gia-thất đồ-đệ thì to, thêm mẹ già tuổi cao, không nên lưu luyến chốn nầy mà lỗi đạo thần khan mộ tỉnh.

Hùng-Võ nghe Triệu-Bông nói dứt lời thì đáp rằng: Lời thầy phán rất phải vậy con tính ngày mai nầy thì trở lại quê hương. Vả lại mấy tháng nay con được gần gũi bên thầy đỗ nhờ ơn dạy dỗ, công ơn ấy con nguyền tạc dạ ghi xương. Nay vọt ra về xin bữa với thầy rằng lúc nầy con được rảnh rang sẽ đến viếng thầy thăm bạn.

Hùng-Võ nói vừa tới đó liền móc bạc-tờ-phơi lấy ra hai trăm đồng bạc rồi nói tiếp rằng: Cùng thầy dạy bảo cực khổ mấy tháng trường, nay con chẳng biết lấy chi báo đáp cho vừa, chỉ xin đáng chút lễ mọn nầy gọi là để dùng làm hương khói trong chùa xin thầy nhận lấy.

Triệu-Bông nghe nói liền cười rồi đáp rằng: Đồ-đệ có lòng tốt cùng chút đỉnh tiền hương khói thầy rất cảm ơn, vậy đồ-đệ hãy về lo sắp dặt hành lý cho xong đặng sáng ngày có lên đường cho sớm.

Sáng bữa sau mới sáu giờ Hùng-Võ sắp dọn đã xong liền đến từ biệt Triệu Bông mà ra về. Triệu-Bông theo đưa khỏi cửa chùa dặn dò khi về chẳng nên cho ai hay biết rằng có đến học đạo với mình và cũng không nên gây gổ với ai mà mang họa. Hùng-Võ dạ dạ vâng lời, Triệu-Bông liền móc túi trao cho Hùng-Võ một cái hộp tròn bằng sừng mà nói rằng: Thầy cho đồ-đệ hộp ngải nầy nếu ngày sau đồ-đệ có đối địch với ai rồi người ấy làm tay đồ-đệ mà bị thương thì hãy lấy ngải nầy ra, đọc mấy câu thần chú như vầy... như vầy... rồi lớp thoa lớp bóp, nội trong năm phút đồng hồ người ấy sẽ lành mạnh như xưa. Thầy nói đây chắc đồ-đệ cũng không mấy tin, vậy ngày sau đồ-đệ có dùng rồi, chừng ấy mới nhớ lời thầy là thiệt vậy.

Hùng-Võ lấy hộp ngải ấy mà bỏ vào túi và tỏ ý mừng rỡ vô cùng rồi từ giã thầy xâm xâm đi ra lộ. Một lát có xe-hơi ở Takeo xuống tới Hùng-Võ liền lên xe mà về Châu-đốc, rồi tìm tới nhà hai Tường mà thăm luôn thể. Ai đó khi vô đến nhà hỏi thăm thì mới hay rằng hai Tường đã đi thăm anh em bên Hồng Ngự cách hai bữa rày. Hùng-Võ liền lấy một cái thiệp viết ít chữ để lại rồi lên xe trở về khách sạn. Qua bữa sau xuống tàu Goölaud, lối 9 giờ về đã tới Long-xuyên, có ông Lưu-Tân đón rước lại cầu tàu, hai đàng gặp nhau lấy làm vui mừng biết mấy. Hai thầy trò bèn kêu xe-kéo về nhà, bà Cai mừng con, và thấy con mập mạp hơn xưa thì coi bộ vui vẻ lắm.

Tối lại Hùng-Võ bèn thuật hết việc từ khi ra đi cho tới lúc về cho ông Lưu-Tân nghe và khoe tài Triệu-Bông, ông Lưu-Tân vừa mừng vừa khen coi bộ đắc chí lắm.

Từ đó mỗi đêm hễ khi nào rảnh rang thì hai thầy trò thường thao luyện luôn luôn, và hay ước ao cho được gặp tay đối thủ để thử nghề cho biết lợi hại dường nào kẻo ước.

Có một bữa kia Hùng-Võ viết giấy sai trẻ qua mời Hồ-lão gia là Tô-văn-Mạnh qua chơi, Mạnh được giấy mời liền cho vợ hay vợ cang rằng: Tôi nghĩ không nên đi làm chi, vì tôi đã nghe nói cậu hai lượng thua sức mình nên cầm hờn lung lắm. Cậu bèn đi lên một Takeo tìm thầy mà học phép gồng và học thêm võ nghệ mấy tháng nay chắc là cậu quyết trả thù chớ chẳng không đâu. Nay cậu ấy mới mình đến chơi chắc là có ý đó.

VIÊN-HOÀNH.

(Còn nữa)

ĐÁNH DÂY THÉP
Đề như vậy :
NHỊ-THIÊN-DƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP NỐI
Số 688

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÁN CAO THỜI THƯỢC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN RẤT THÀNH HIỆU NGHIỆM LẮM

SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HOÀN
(Thuốc hoàn bổ-thận có danh)

Đàm tưởng trong thân thể con người, thận là cội rễ, nếu phần tiên thiên hao kém, hậu thiên giảm suy thì phải mau dùng thuốc nầy mà bổ tinh thần thì mới dậng mạnh giỏi luôn.

Cho nên Bổn-đường có ông Lương-y Vi-Tế-Sanh, gần hết lòng hiệp chế ra thứ thuốc « SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HOÀN » nầy, công hiệu như thần, điều hòa huyết mạch, bổ thận tráng dương, tư nhuận mặt mày, khoẻ mà tỳ vị, bồi khí sung thân, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di-tình, tinh tiết dầm dề, mồ hôi lai láng, hoặc nơi nguồn cội nhược, thận kém ốc lòng, cử động yếu ớt, lỗ tai chảy nước, mỏi gối đau lưng.

Bởi các chứng ấy mà sanh ra, nếu dùng dặng thuốc nầy thì [illegible] mà được mau mắn nhẹ [illegible] cung tức tinh thần, [illegible]

Thuốc hoàn nầy mà [illegible] cường nào thì càng tới chừng nầy càng lâu sanh nhiều con, thiệt là một phương thuốc rất hiệu nghiệm [illegible] thường, rất quí trên đời, thầy có thuốc nào bì kịp.

Chư quí vị có mua thuốc nầy thì xin cho được cái hiệu Nhị-THIÊN-ĐƯỜNG, nhãn Ông Phật cầm tràn, tỏ giả, mới [illegible] thế gia mạo.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống hai hườn, sớm mai thức dậy uống một hườn, chiều trước khi đi ngủ uống một hườn ; hãy dùng nước muối mặng mằng hoặc nước trà mà uống thì rất nên công hiệu như thần.

Mỗi hộp 6 hườn giá là..... 0$60
Hộp cây mun 6 hườn giá là. 1 00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy cũng đều nhờ có khí huyết mà sống; nên hễ khí hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí sắc xanh xao, hình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng môi tái, hoặc sanh phù thũng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổn đường chẳng nài gian khổ tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh San bên Trung Quốc, hái lấy đem về, rồi hiệp với tỉ thuốc ba bổ Trân - Qui mà luyện ra cho thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN CAO, thiệt là tư âm bổ dương rất nên hiệu nghiệm.

Uống thứ thuốc nầy thiệt là đại bổ hết nóng nảy, không hồi nộp, ít khát nước, Cổ-thân-nguơn, an tâm thần, sanh thêm tinh-tuỷ, cường trang gân cốt, bổ tỳ nơa huyết.

Phàm hễ tinh-thần hoàn hôi, thân thể mỏi mệt, ăn uống chậm tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bịnh nhiều thất điều, hoặc nhứt thiết lao lư thương tổn, [illegible] đau lưng [illegible] gối.

Chỉ như đờn bà con gái mà có bạch đới, hoặc đường kinh bế, huyết ứ không thai nghén, thân thể ốm yếu, ngũ tạng bất hòa, nếu dùng thứ thuốc nầy cho được lâu thì ngươn khí ắt phục ; chẳng luận nam-phụ lão-ấu, và cũng chẳng luận những bịnh chứng nào, đều dùng được hết, ấy là một thứ thuốc đề hộ Tiên-Thiên và Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHỊ THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG

Lấy một thỏi thuốc nầy nấu với 1 litre rượu trắng để cho được 24 giờ đồng hồ thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu uống nhiều càng tốt, nếu dùng thuốc nầy mà đãi khách, hoặc đem mà tặng cho hàng tôn trưởng thì quí biết dường nào.

Giá mỗi thỏi là . . . . 0 $ 80

TRÂN CHÂU PHẤN

Thứ phấn nầy của tiệm tôi hết lòng tìm kiếm mà chế luyện ra để trị bịnh con nít bị hỏa-thương, hoặc ngoài da ngứa ngáy, hoặc sáy, gắt quá mà phải lở thịt ra, hoặc sưng lên nóng rát khó chịu, như bị các chứng ấy, nên dùng thứ phấn nầy mà thoa mấy chỗ ấy cho thường thì bịnh hết liền.

Bất kỳ nam-phụ lão-ấu hễ dùng nó mà thoa cùng mặt mày, mình mẩy cho thường thì nó trừ dặng những mồ hôi thơ tanh, nó lại làm cho cả mình dùng sạch sẽ thơm tho thêm nữa.

CÁCH DÙNG : Mỗi khi tắm rửa sạch-sẽ rồi thì dùng thứ phấn nầy mà thoa hết cùng mình.

Mỗi hộp giá là . . . . 0 $ 35

VI-TẾ-SANH CHẾ TRÂN BÌ

Đời nay họ hay dùng 2 vị ngọt và mặng mà chế vị Trần-Bì nghĩa là đường với muối mà thôi, cho họ chẳng biết hễ ngọt quá thì sanh đàm, mà mặng quá thì hay khát nước, lại còn làm cho mất cái tánh chất của Trần-Bì.

Tại bổn đường Ông Y-Học-Sĩ Vi Tế-Sanh tuân theo phép xưa mà chế, dùng thứ Trần-bì cũ cho được 20 năm trước bắt phải lấy hoài-sơn phục-linh, kiết-cánh, càng-cáo, nguơn-sâm, bán-hạ, cam-thảo, vỏ ô-mai nấu ra mà dầm cho thấm thuốc, rồi còn phải dùng nước gừng, Thanh-lam và lá Bạo-hà, tam chưng tam sái, rồi lại còn dùng những Hạt kỳ-Sâm, xuyên-bối, Thị-sương, và bạnh-nhơn nghiền cho nhỏ ra mà chế với nó rồi mới phơi gió cho khô.

Bởi có lắm công phu như vậy, cho nên nó chẳng lạnh mà chẳng nóng, được phẩm trung hòa, chẳng ngọt chẳng mặng, ngủ vị đầu đủ, hễ bỏ vô miệng thì mát và thơm, ngậm nó một hồi lâu rồi mới nghe có muối ngọt. Dùng nó thì thuận khí, tiêu đàm, lại sanh nước miếng, trừ phong đường phổi, giải khác hết ho.

Đờn ông đờn bà đều dùng được cả, xin hãy dùng thử rồi mới biết cách chế Trần-bì của bổn Đường khác hơn của các tiệm, chẳng luận già trẻ bé lớn chi, hễ dùng nó thường thì càng bổ ích.

Chư tôn có mua xin hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật của Nhị-thiên-đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

Mỗi thỏi giá là . . . . . 0 $ 12
Mỗi lố 12 thỏi 1 20

LỤC-VỊ-ĐỊA-HOÀN-HƯỜN

Thứ thuốc hườn nầy nó làm cho thủy hỏa tương tế, chẳng lạnh chẳng nóng ấy là một thứ thuốc trung hòa.

Trị những các chứng bịnh như là : Thận thủy không đủ, chơn âm kém huyết, tinh huyết khô khan, đau lưng nhức cẳng, tinh thần hao tổn, lãnh vóc đổ gầy tứ chi bãi hoãi hay rịnh mồ hôi, ho khan tắc tiếng, xây xẩm mặt mày, nóng nảy bào bọt, lưỡi khô cổ gắt, tinh huyết kém hao, đêm ngủ di tình, tiểu tiểu có huyết hoặc có nhợt, hoặc cang hư, hoặc thận hư, nhứt nhứt thảy đều dùng được.

Thuốc hườn nầy tư nhuận tinh-huyết, cái sự công hiệu của nó không kể cho hết được.

Mỗi buổi sớm mai và tối uống chừng bốn chỉ, nấu với nước muối mằng-mằng.

Con nít uống chừng một chỉ rưỡi, nếu cho nó uống thường thì nó kiếm tỷ khai-vị, mạnh giỏi mau lớn.

Kị cũ cải trắng và đồ lạnh - lẻo ngưng trệ chẳng nên ăn.

Mỗi hộp giá là..... 0$30

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu Ông Phật-mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì mới khỏi lầm đồ giả.

THẦN HIỆU NHÃN DƯỢC THỦY

Phàm con người sanh ra ở đời, trong ngũ quan thì có cặp con mắt là một vật chí yếu hơn hết, nếu không cẩn thận, để cho đến rủi ro mà hư cặp con mắt đi rồi thì phải khốn khổ chung thân. Bởi đó cho nên tiệm tôi đã hết lòng nghiên cứu những phương áo diệu mà chế ra một thứ thuốc nước rất hay, để trị các chứng bịnh con mắt, hoặc bị phong-nhiệt mà sanh nhặm, hoặc sưng, hoặc đỏ, nhức nhối xốn xang, hoặc chảy nước mắt sống, hoặc sợ chói mà không dám ngó chỗ sáng, hoặc có mộng, hoặc có cườm, như ban nhãn-hoạn thảy đều dùng đặng cả.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày thường nhỏ vài ba lần vào con mắt, kị uống rượu cùng ăn đồ chiên xào nóng nảy.

Mỗi ve lớn giá là . . . . . 1 $ 00
Mỗi ve nhỏ giá là. 0 30

Phải ngừa thuốc giả

Xét hiểu tỏ với lục-châu chư-tôn được rõ : những các thứ thuốc cao, đơn, hoàn, tán của bổn đường, đều là thuốc [illegible] Lương-y Vi-Tế-Sanh bổn [illegible] hơn lựa các thứ thảo [illegible] mấy danh San, mà chế luyện cho được tận thiện tận mỹ, rồi mới lấy ra mà cứu chúng giúp đời, dùng hình ông Phật mập mà làm ký hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người, lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả hoàn cầu thảy đều xưng danh tụng đức, thiệt bổn đường mừng [illegible] rằng xiết chi.

Song lẽ mới đây lại có kẻ gian nó giục đỗ tư lợi, chẳng kể tổn nhơn hại mạng, nên nó lấy các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao đơn hoàn tán, cũng [illegible] nhứt theo hiệu Nhị Thiên Đường, như là [illegible] Đường) hay [illegible] Thiên [illegible] và lấy những [illegible] những [illegible] ve, [illegible] của bổn đường [illegible] mà gởi bán khắp nơi, song lấy xem cho kỹ thì ắt [illegible] giả chơn.

Vậy từ đây nếu chư tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn [illegible] NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG và hình ông Phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

Nhị Thiên-Đường.
38, rue de Canton, 38, Cholon.
Chủ nhơn cẩn cáo.

TRƯƠNG-THÁI-TRỞ
Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCHLẦU
Rue Amiral Courbet Saigon số 29 & 35

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng rãi, rất thanh-tịnh và lại khoán khoái Giá rẻ.

Qui khách tiện đường ghé nghỉ tại « Nam-châu khách-lầu » chắc đều đặng vừa ý. Boy rất có khuôn phép có xe hơi, tiện cho qui khách khi muốn du-lịch.

LÂM-QUA NG-RỜI
Chủ nhiệm.

Duy-Xuân ấn quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiếp, bao thơ, thiếp tang thiếp mời đám cưới v... v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ấn-quán,
kính mời.

Nhà làm nón Lê-v-Chân

MOCAY (Ville)

Kính cùng qui khách đặng hay, tiệm nón của tôi nghỉ mấy tháng nay đặng sắp đặc công việc làm lớn hơn khi trước. Nay tôi khởi sự làm lại một cách rất kỹ lưỡng và tính giá nhẹ hơn khi trước cho đẹp lòng quí vị mua sỉ. Vậy xin các vị thân chủ cả tưởng tình có cặp giúp bạn đồng bang được tấn bộ rất cảm tình.

Mandat cùng là thơ gởi hỏi đều chỉ xin gởi cho M. Trần-hữu-Thế, Commerçant à Mocay (Ville).

Kính cáo.

« LÀ THƠ RỜI »

Tác giả :
Nguyễn Tường — Nhuận sắc — Hồng Tiêu
Hay lắm !!!
BÁN TẠI : Saigon : Ngô-châu-Danh Professeur à l'Institution Ng. phan Long ; Travinh : L. Thanh Frères.
Và tại nhà Tác giả : Nguyễn Tường Instituteur à Travinh
Giá mỗi cuốn . . . . . 0 $ 35
Ai xa xin gởi thêm 0 $ 04 cước.

Hạ-giá

Nhơn dịp xe máy bên Tây gởi qua rất nhiều, nên hiệu *ĐẠI-ÍCH* 375 rue des Marins Chợlớn, định hạ giá xe máy hiệu *Malbrough* hay là *Talbot* còn 42 $ 50. Xe hiệu nầy rất tinh đẹp mà lại chắc chắn nữa. Có bảo kiết trong một năm.

Muốn mua xin gởi mandat 42 $ 50 hay để gởi cách lãnh hóa giao ngân cũng được.

Những vị ở xa nên viết thơ hỏi cuốn mục lục xe-máy và các thứ đèn thắp bằng dầu lửa hay là dầu xăng.

HOTEL D'ANNAM
Nam-Việt Khách-Lầu

N. 77 à 80 Boulevard Charner
9 à 15, Rue Chaudoc
Đường Kinh-lấp, đường Cornbelli
SAIGON

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Chủ tiệm.

Kính cùng Quí khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*Nam Việt Khách-Lầu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở tháng được [illegible] cần tiếp Quí-khách, xin Qui-khách thừa lúc đi Saigon xin đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường Cornbelli, trước nhà hàng Lương-Hữu từ số 9 đến số 15.

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Cẩn khải.

ENTREPRISE MARITIME PHÚ-TOÀN

ĐÔNG CHẠY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-BÊN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

Thiệt-Thiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, đặng máy điện-lôi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở làm thường và đúng chủ.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu đẹp rao mà.

Làm kiểu mỹ-mỹ và kiểu thường. Ổng khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thận-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÁY
ROTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi ròng có một nghề làm ghế máy theo kiểu Hồng - kông, ghế dài, nghế dựa ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thức, đi dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt máy, đồ đánh trái lăng : giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tỏ vài lòng tiếp đãi.

Trần Long, *Cẩn bạch.*

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Luro môn bài 99 và 101 (Đất-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn ; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tỉ bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bắt kế xe chiếc và xe song mã bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cởi, chuông đạp hai tiền, bình để thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Cũng xin qui khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ơn, thì tôi rất cảm ơn hạ cố. Còn chư qui khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỦA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

SÁNG TẠO NĂM 1900
Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THUDAUMOT) Quai L. Orange
Đường mới nhà máy đi ra

TIỆM NGÀNH CÓ TRỮ ĐỦ MÓN

1° Tại *Mỹtho* đường mới nhà máy, nơi bến tàu và xe-hơi, 2° Tại *Cầnthơ* đường mới nhà máy, ngay cửa tàu của khách-trú ; 3° Tại *Trảnbàng* đường cái, ngay Tòa-bố ; 4° Tại *Bạchgiá* đường mới nhà máy, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, rương, đều đóng bằng cây danh-mộc như : Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo lắm, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hảo gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi cẩn lòng tiếp rước và bồi hồi liền.

Mandat và thơ thăm đề : NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithieu.

H. Humbert

78, Boulevard Bonnard

Bijoux FIX

Có bán đồng hồ trái quít và đồng hồ đi đúng giờ lắm, giá rẻ như mua bên Tây.

Đồng hồ trái quít thứ thường số 13 vỏ bạc 130 quan.

Đồng hồ trái quít thứ thường số 16 vỏ có chạm 95 quan.

Đồng hồ trái quít thứ thường số 16 vỏ bạc có chạm 150 quan

Đồng hồ trái quít hiệu *LIP* số 16 vỏ bạc 195 quan.

Đồng hồ trái quít hiệu *LIP* số 16 vỏ mạ vàng 235 quan.

Đồng hồ trái quít hiệu *LIP* số 16 vỏ vàng 18 ca-ra 775 quan.

Chronographes hiệu *LIP* vỏ bạc có chạm 425 quan.

Đồng hồ trái quít hiệu *LIP* thứ giẹp số 18 vỏ bạc có chạm 210 quan

Đồng hồ trái quít của đờn bà bằng bạc có chạm số

BÁN TẠI TIỆM
Trần-quang-Xuân

158, rue d'Espagne (chợmới)
Saigon

Đèn-điện hỏ tuổi có piles
Đàn xemay, đèn rọi đủ thứ
Piles bên Tây mới qua thật tốt
Các đồ tạp hóa và giày dép Bắc kỳ giá nhẹ.

ĐÈN LỬA KIỂU MỚI
THẮP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lồng, đèn đứng, đèn treo
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
206, đường d'Espagne Saigon

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Viénot số 40 ngan chợ Saigon mới
HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi ni-kên (Nickelé) qui khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

Imp. du Dông-Pháp [illegible] rue [illegible]
Le Gérant : NGUYỄN-KIM-ĐỊNH